

טמונה בפרשה

עלון שבועי לעידוד העיון והבקיאות בפרשת השבוע

פרשת ויקרא

לסדר את הפרשה

לפניכם רשימת נושאי הפרשה בסדר מעורב, עליכם לסדרם מחדש לפי סדר ההתרחשויות בפרשה. כשתצליחו, תקבלו מהאותיות חלק מפסוק מהפרשה.

- א. ציווי הבאת הקרבנות
 - ב. דיני קרבן האשם ופירוטם
 - ג. איסור אכילת חלב ודם
 - ד. דיני חטאת כהן משיח
 - ה. דיני חטאת יחיד
 - ו. דיני קרבן שלמים
 - ז. דיני חטאת העלם דבר
 - ח. דיני חטאת נשיא
 - ט. דיני קרבן עולה ויורד
 - י. דיני המנחות
 - יא. דיני עולת העוף
 - יב. דיני קרבן עולה
 - יג. מנחת ביכורים
- -----

שאלה לשולחן שבת

"מן הבהמה מן הבקר ומן הצאן..."

ואם מן העוף קרבנו"

התורה מפרשת בפרשתנו את סוגי הבהמות והעופות הכשרים להקרבה.

בעבר שאלנו (גיליון 412) מדוע התורה לא ציונה אותנו להקריב אף מהדגים הכשרים ולא רק מהבהמות ומהעופות, ותימצנו תירוצים שונים בעניין.

ברם, בעקבות השאלה, הופנתה שאלה נוספת למערכת: מדוע אף אין אנו מביאים קרבנות מהחיות הטהורות?

מטרת השאלה

הינה לעורר דיון סביב שולחן השבת. ניתן לשלוח את תשובותיכם למערכת (בצרוף מקורות, אם ישנם) ובל"ג אכתוב מן התשובות בעוד כחודש.

פנינים

"ואם כבש יביא קרבנו לחטאת"

הכתוב בגמרא (פסחים דף נז:): 'כבשים קודמים לעזים בכל מקום. יכול מפני שמובחרים, תלמוד לומר 'אם כבש' ללמד שהם שקולים'. כלומר שזה שבפרשת חטאת התורה דווקא פותחת עם השעירה: "והביא את קרבנו שעירת עזים", ורק לאחריה: "ואם כבש יביא" כדי ללמדנו שאין חשיבות לכבש יותר מהעז, למרות שבדרך כלל הכבש כתוב ראשון. אך עדיין יש לבאר מדוע אכן התורה בחרה לכתוב בכל שאר המקומות את הכבשים בראש? הגמרא (שבת עז:): מביאה את שאלתו של ר' זירא: מדוע העזים הולכים בעדר לפני הכבשים? אלא, כברייתו של עולם שקודם היה ערב ואח"כ בוקר כך העז שבדר"כ שחורה לפני הכבש הלבן. ולכאורה כך הוא הסדר הרגיל, אבל יש לנו כלל שבקדשים הלילה הולך אחר היום, לכן בקרבנות התורה הקפידה להזכיר את הכבשים הלבנים המסמלים את היום לפני העזים שצבעם השחור מסמל את הלילה, כרמז לכך שבקדשים הלילה הולך אחר היום, הפוך מבריאת העולם. (שושנים לדוד)

"והנותרת מן המנחה לאהרן ולבניו"

יש להקשות מפסוק זה על הרשב"א שכתב שלשון שיור שייר רק כשנותר פחות מחצי. שהרי נקרב רק קומץ ורוב המנחה קרויה 'נותרת'? אלא צ"ל, שיש שיור בכמות ויש באיכות כמו כאן שהקומץ נקרב במזבח, לכן שייר לקרוא ליתר 'נותרת'. ועל פי זה אף נתרץ את המדרש (רות) על הפסוק: 'ותשאר היא ושני בניה, אמר רבי חנינא, נעשית היא שיירי מנחות'. שלכאורה מדוע כתוב לשון שארית: 'ותשאר', אלא לכן אמר שדומה למנחות, כשם שבמנחות כשניטל החלק החשוב היתר נקרא נותרת, גם כאן אפילו שנשאר הרוב. ומה שכתוב: 'ופתחת עליהם שמות בני ישראל ששה משמותם על האבן האחת ואת שמות ששה הנותרים על האבן השנית'. אף כאן שייר לתמוה שהרי ששה הם מחצה ומדוע הם קרויים 'הנותרים'. ובספר אמרי שפר על הפסוק: 'וידבר משה אל אהרן ואל אלעזר ואל איתמר בניו הנותרים', פירש בשם הר"ש מנלקשבורג, כיון שנדב היה הבכור, ונוטל כפליים חשוב כאילו היו לו חמישה בנים ונשארו שנים והם מיעוט. והנה גם באבני השם ראובן ויוסף היו כתובים על האבן הראשונה, וממה נפשך אחד מהם הוא הבכור שחשוב כשניים, לכן מובן מדוע ששה האחרונים נקראים 'נותרים'. (דברי חנוך)

"אשד נשיא יחטא"

אשרי הדור שהנשיא מביא קרבן על שגגתו' (הוריות י:): מהי הזכות המיוחדת של הדור אם הנשיא מביא קרבן על שגגתו? אלא משום שאין אדם רואה חובה לעצמו, מוכרח להיות שאנשי דורו לא החניפו לו והעלימו עין ממעשיו, אלא אף הגידו לו את עוונתו. ולכן אשרי הדור שאינו מחניף לנשיאו, והראיה לכך היא שהנשיא מביא קרבן. (ר"י מסלנט)

"אשד יעשה לאשמה בה"

יש לבאר מדוע הפרשה מסתיימת בדבר שאינו טוב: אשמו של האדם החוטא. הרי שנינו בתלמוד ירושלמי (מגילה פ"ג ה"ז) שהעולה לקרוא בתורה, צריך שיפתח בדבר טוב ושיאה חותם (מסיים) בדבר טוב, וכאן לכאורה הדבר אינו כן? ויש לבאר: א. זהו מרחמי הקב"ה שתיקן קרבן אפילו לקרבן אשם שהוא על חטא במזיד. (הגרי"מ פיינשטיין) ב. זהו דבר טוב שהאדם מביא קרבן ומתכפר לו. ג. אין זה דבר רע אלא מהלכות קרבן אשם. (הגרד"א שלזינגר) ד. הפרשה מסתיימת בדבר טוב על פי הרמז, שהרי 'לאשמה בה' ר"ת: לְקַל אֲשֶׁר שֶׁבַת מְכַל הַמַּעֲשִׂים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי. (ע"פ תשובות הקוראים הנכבדים שליט"א ל'שאלה לשולחן שבת' תשע"ט)

העלון מוקדש
לע"נ אליהו בן שרה
ת.נ.צ.ב.ה

ישנו ביקוש רב בבתי הכנסת ברחבי הארץ לקבל את העלון לקהילה שלהם.
זו ההזדמנות שלכם לזכות בהפצת תורה. ניתן לתרום:
1. בהעברה לבנק לאומי (10) סניף 911 חשבון 3787939, ע"ש 'ביין' 2. לשלוח שיק למערכת

חידון א' ת'

התשובה לכל שאלה מתחילה באות המופיעה בתחילת השורה

- א. מובא לקרבן אשם
- ב. מנחה העשויה משעורים
- ג. "והשיב את ה_____ אשר _____"
- ד. אסור לאוכלו
- ה. הקרבה ע"ג המזבח קרויה גם
- ו. נאמר כשסומכים על קרבנות אשם וחסאת
- ז. כשר לשחיטת הקרבנות
- ח. דומה לשומן אבל אסור באכילה
- ט. את פר החטאת שורפים במקום _____
- י. חצר הכבד
- כ. איברי בעלי חיים המוזכרים בפרשה (5)
- ל. "_____ אשה _____ ניחוח"
- מ. שתי סוגי מנחות מטוגנות
- נ. דבר מטמא שמוזכר בפרשה
- ס. ממרכיבי המנחות, החרבות והבלולות
- ע. כינוי לכליות בפרשה
- פ. חלק מהבהמה המוקרב יחד עם הראש
- צ. מקום המליקה
- ק. מקום במזבח שם נותן הכהן מן הדם
- ר. ביכורים ושתי הלחם נקראים קרבן _____
- ש. בו מושחים את הרקיקים
- ת. בעל חיים שמוקרב

חידון א' ת' הפוך

התשובה לכל שאלה מסתיימת באות המופיעה בתחילת השורה

- א. מביא חטאת מיחדת אם חוטא
- ב. כך מובאת מנחת הביכורים (מנחת העומר)
- ג. מי שעבר עבירה ב_____ - מביא חטאת
- ד. לשם שופכים את שיירי הדם
- ה. מובאת עם רוב המנחות
- ו. "_____ יוסף עליו"
- ז. עוד בעל חיים שמוקרב
- ח. חייבים לשים אותו על כל הקרבנות
- ט. שלב אחד לפני 'ניתוח' בסדר ההקרבה
- י. כך מובא אביב מנחת ביכורים
- ך. כך קרוי צד המזבח, שעליו מזים הדם הזבח
- ל. הוא מביא מן העופות לקרבן עולה ויורד
- ם. קרבן הבא מזכרים ומנקבות
- ן. מקריב את הקרבנות
- ס. כך מתרגם אונקלוס את המילה - 'ושחט'
- ע. יש להזות מדם חטאות הפנימיות _____ פעמים
- ף. יש למלוק ממול ל-
- ץ. נלקח מהמנחה ומוקרב
- ק. גזל
- ר. הכהן המשיח צריך להביא אותו אם חטא
- ש. אסור להקטיר ממנו להשי"ת
- ת. קרבן המוזכר בפרשה

ואלה שמות

"בני היונה"

מה היה שמה של אמו של יונה הנביא? (התשובה במדור התשובות)

מן המדרש

אמר רבי שמעון בן יוחאי: משל למלך, שהיה לו בן יחידי. בכל יום ויום היה מצווה ושואל את בן ביתו: 'אכל בני, או שתה בני, הלך לבית הספר, בא מבית הספר', כך בכל יום ויום היה הקב"ה מצווה את משה ואומר לו: אמור אל בני ישראל, צו את בני ישראל. אמר רבי יהודה בר סימון: משל לאחד, שהיה יושב ועושה עטרה למלך ועבר אחד לידו ושאלו: 'מה אתה עושה?' אמר לו: 'עטרה למלך אני עושה'. אמר לו: 'כל שאתה יכול לקבוע בה אבנים טובות קבע, (א)זמרגדין קבע, מרגליות קבע. מפני מה? מפני שעתידי לינתן בראשו של מלך! כך אמר לו הקדוש ברוך הוא למשה: כל מה שאתה יכול לשבח את ישראל, שבח לגדלם ולפארם. לפאר למה? מפני שאני עתיד להתפאר בהם, שנאמר: (ישעיה מט) 'ויאמר לי עבדי אתה ישראל אשר בך אתפאר'. רבי יהושע מסכנין אמר בשם רבי לוי, אף הכתובים חלקו כבוד לישראל, שכאן כתוב: "אדם כי יקריב מכם", אבל כשהוא בא לדבר בדבר של גנאי, ראה מה כתוב: "אדם כי יהיה בעור בשרו" ולא כתוב "אדם מכם כי יהיה". רבי שמואל בר נחמן אמר, עוד: "אפס כי לא יהיה בך אביון", אבל כשהוא בא לדבר בדבר של גנאי כתוב: "כי לא יחדל אביון מקרב הארץ" במקום "כי לא יחדל האביון מקרבכם". ועוד אמר רבי שמואל בר נחמן: "ואלה יעמדו לקלל את העם" לא כתוב, אלא: "ואלה יעמדו על הקללה", לעומת זאת בברכה כתוב: "אלה יעמדו לברך את העם", רבי ברכיה ורבי חלבו ורבי אמי בשם רבי אלעאי אמרו: 'ולא עוד, אלא אפילו כשהפורענות באה לעולם, צדיקים כובשים אותה, שנאמר: "ואלה יעמדו על הקללה".'

מילה בפרשה

**בתנועה אחת ישרה,
את הבגד הוא קרע,
בכך יצר דבר חדש,
ופער פיו בשער ודרש.**

המונח המבוקש הינו מילה
בת 3 אותיות המופיעה בפרשה.
אשר כל שורה בחידה
רומזת להקשר שונה שלה.
(יתכן כתיב חסר וחילופי אותיות
בעלי הגיה דומה)

התשובה תתפרסם אי"ה בגליון הבא

"ויקרא אל משה"

למי עוד בתורה השי"ת קרא לפני שדיבר איתו, חוץ ממשה? (שכתוב 'ויקרא')?

מצאו נא בפרשה:

1. אות קטנה (זעירא).
2. ארבעה פסוקים שמתחילים באות ו' ומסתיימים באות א', כשם הפרשה: ויקרא.
3. שמות של שני שבטים.
4. אות המופיעה פעמיים ברציפות. (6)
5. שמות של שניים מספרי התנ"ך.
6. מילה בת 3 אותיות המופיעה 3 פעמים באותו הפסוק. (בניקוד משתנה)

תחילת לימוד הילדים הוא בפרשת ויקרא. אלו האמזורים היו מלמדי תינוקות? ובאיזו עיר היו 400 מלמדים בכל אחת מ-400 בתי המנסת שבה?

"ויקרא אל משה"

כתוב במדרש שמשה העביר מעט דיו שנשאר בקולמוסו על מצחו, ומזה קרן אור פניו. וקשה, מדוע הקב"ה הביא לו דיו יותר מכדי צרכו, ולא את הכמות הנדרשת בדיוק? כמו כן, משמע שמשה הוא שגרם שזיו פניו, והרי ברור שאין בכוח הדיו לגרום לכך, ואם כן מדוע אומר המדרש שמשה עשה זאת? ונראה לבאר, שבאמת הקב"ה נתן למשה כמות מדויקת של דיו, אך משה העניו כתב 'ויקרא' עם א' קטנה - 'ויקר' מלשון מקרה ולא 'ויקרא' לשון חיבה (רש"י). לכן נשאר דיו בקולמוסו. את הדיו שנשאר מרח על מצחו, והקב"ה גרם לעורו לזרוח, לבל יבואו לזלזל בו, כיוון שהיה חשש שמחמת שהוא משפיל את עצמו יזלזלו בו.

"זיכרון" סימן

גימטריאות ורמזים לזכירת מספר פסוקי הפרשה

בפרשת ויקרא עוסקת בעיקר בביאור פרטי דיני הקרבנות.

בפרשת ויקרא ישנם 111 פסוקים, ואפשר לזכור זאת ע"י זכירת המילים:

"דם זבחים" = בגימטריא = 111

תשובות

ושפני טמוני חול - תשובה לשבוע שעבר: כיצד יתכן שנאמר לאדם שחילל שבת במעשה המחייב סקילה שיעבור איסור נוסף ויפטר מהאיסור החמור? המכניס פת לתנור התיירו לו לרדותה מיד. (או"ח רנ"ד ו'). **לסדר את הפרשה** - "אשר פתח אהל מועד". **חידון א' ת** - איל, ביכורים (העומר), גזלה גזל, דם, הקטרה, וידוי, זר, חלב, טהור, יותרת, כבד כרעיים כליות כנפים כסלים, לחם לריח, מחבת מרחשת, נבלה, סולת, עצה, פדר, צוואר, קרנותיו, ראשית, שמן, תור. **חידון א' ת' הפוך** - נשיא, אביב, שגג, יסוד, לבונה, וחמישיתו, עז, מלח, הפשט, קלוי, ירך, דל, שלמים, כהן, ויכוס, שבע, עורף, קומץ, עושק, פר, דבש, חטאת. **שעשועי דאורייתא** - לאדם הראשון: "ויקרא ד' אלוקים אל האדם ויאמר לו איכה". 1. ויקרא. 2. "ונתת עליה... הוא", "והוציא את הפר... הוא", "וסמך ידו... הוא", "והזה מדם... הוא". 3. יוסף, אשר. 4. בשגגה, ניחח, בערכך, ממנו, יתננו, ונתת. 5. ויקרא, יונה. 6. "אשם הוא אשם אשם לד". **ואלה שמות** - שמה של אמו של יונה הנביא (האשה הצרפית): יועם בת עזור. **מילה בפרשה ויקהל** - אתנה. "כפי שכולכן יודעות" - כולכן=אתנה, "אומר ואפעל כיאות" - אומר=אתנה (כמו ונתנה תוקף), "ואם זה כבר קרה" - אתנה תנאי, "אגיש לעיר תשורה" - אתונה היא עיר בירת יוון, וכן: תשורה=אתנה. **טמונות בפרשה** - 1. תור - "תורים" (א,יד) 2. "מאפה תנור" (ב,ד) 3. "או ראה...אם לוא יגיד" (ד,ט) 4. "רקיקי מצות" (ב,ה) 5. 'סלע צרורה בכנפיו ונפלה המנו' (רש"י היז) 6. "כסף שקלים" (ה,טו) 7. "הכבוד" (ג,ד) 8. "מן הבקר" (א,ב) 9. "וכל דבש" (ב,יא) 10. "במחבת" (ב,ה) 11. "וקמץ הכהן" (ה,יב) 12. "בנבלת שרץ טמא" (ה,ב) 13. "על הכליות" (ד,ט) 14. "לחם אשה" (ג,יא) **טמונות בהפטרה** - 1. "כתבנית איש" (מד,יג) 2. "אצק מים על צמא ונוזלים על יבשה" (מד,ג) 3. "יתקבצו כלם יעמדו" (מד,יא) 4. "מחיתי כעב פשעך וכענן חטאותיך" (מד,כב) **שאלה לשלחן השבת בא** - שאלנו: לשיטת הרמב"ם שהטבילו את המנורה לאחר הרגל מחשש טומאת עמי ארצות (כמבואר בחגיגה כו:) והרי תמיד הנר המערבי היה דלוק, ובמה שונה דין המנורה מדין השולחן שבו הזהירו הכהנים לא לגעת, כיון שאי אפשר לטובלו מהדין שיהיה לחם על השולחן 'תמיד'? כמה מעיקרי התשובות שהתקבלו במערכת: 1. דין התמיד בשולחן הוא בשולחן עצמו, אבל במנורה הדין הוא בהדלקה ולא במנורה. (מהר"ל) 2. אפשר לשים מנורה אחרת ובה נר דולק שהרי בדיעבד כשרה ואין חיוב דווקא במנורה זו. (דברי מלכיאל) 3. בכל מקרה במנורה אין הכוונה תמיד כפשוטו שהרי היו מטיבים את הנרות וכן נראה שהכוונה ל'תדיר' ולא 'רצוף'.

ניתן להשיג את העלון:

במייל: ע"י שליחת מייל בקשה אל: temunabaparashah@gmail.com, מלמדים, תלמודי תורה ובתי ספר - נא ציינו זאת.

באתרים: באתרים: 'לדעת', 'אידישער וינקל' (באידיש) 'תורת יוסף' ו'דרשו'.

בשכונת בית ישראל בירושלים: בחנות 'פיצוחי בית ישראל' רח' בית ישראל 1, ובמערכת.

זהו חידון משעשע מתמונות הרומזות על פסוקים ומושגים מהפרשה ומפירוש רש"י.
(תוכלו למצוא תשובות במדור 'תשובות')

אדגיש, כי אין הכוונה להמחיש את הפסוקים כלל, אלא רק בדרך רמז וכפל לשון. (מומלץ לציין זאת לילדים)
אשמח לקבל רעיונות, חידוקים והערות: temunabaparashah@gmail.com
כמו"כ להצטרפות לרשימת התפוצה ולהקדשות ניתן לשלוח בקשה למייל הנ"ל.

טמונות בפרשה

מקרא רמת קושי: רגיל קשה

4

3

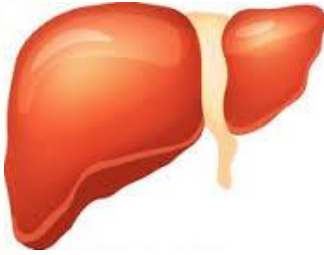

2

1

7

5

אי

11

6

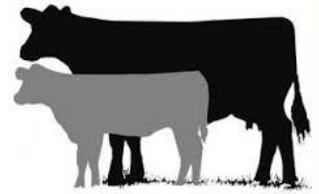
10

9

8

'מחשבה טובה'

התשובה לטמונה זו
תתפרסם בע"ה בגיליון הבא

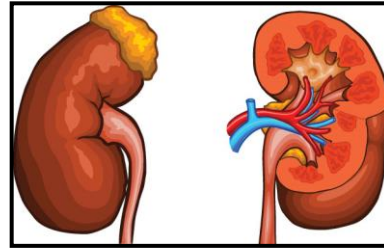

תשובה לגיליון הקודם
תמונת ר' שלמה אלישיב מחבר
הספר: "לשם שבו ואחלמה" (לט,יב)

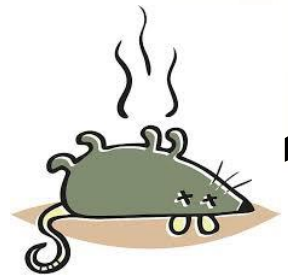
14

13

12

הפטרת ויקרא "עם זו יצרתי" (ישעיהו מג' כא' - מד' כג')

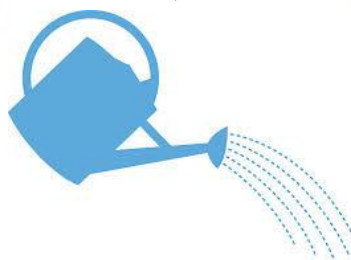
טמונות בהפטרה

3

1

2

4

עדיין ניתן לרכוש את משחק ה'חדר בריחה' המבוקש! חידות ומשימות לכל הגילאים לחוויה משפחתית מושלמת!
לפרטים נוספים ולהזמנות התקשרו: 052-766-5775